ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci **žalobce: Z. S.,** zast. JUDr. Janem Špilháčkem, advokátem, se sídlem v Olomouci, Kosmonautů 6, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 9. 2003, č. j. 28 Az 99/2003-22 a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 17. 6. 2002 nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“) a bylo vysloveno, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán uvedl, že žalobce podal žádost o udělení azylu dne 5. 9. 2001, v níž uvedl, že Ukrajinu opustil pro potíže s mafií. Byl členem bezpečnostní agentury a při ochraně zboží se dostal do konfliktu se členy mafie. Tyto zranil a následně po něm požadovali náklady na úhradu léčení. Po nějakou dobu skutečně platil, avšak když mu došly peníze, byl těmito lidmi zbit a z obavy o život odešel na doporučení přátel do České republiky. Uvedl, že pokud by se vrátil na Ukrajinu, čekalo by ho pronásledování a ohrožení života ze strany vlády, neboť vláda a mafie jsou propojeny. Nemohl se obrátit ani na policii, protože tam je situace stejná. Správní orgán dospěl k závěru, že žalobce nebyl v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a neshledal v jeho případě ani existenci skutečnosti zakládající důvodnost strachu z pronásledování tak, jak je uvedeno v § 12 písm. b) zákona o azylu. Udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 téhož zákona nepřicházelo v případě

žalobce v úvahu pro nesplnění podmínek v tomto ustanovení uvedených. Důvody k udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) nebyly po posouzení všech okolností shledány. Správní orgán též konstatoval, že po zhodnocení výpovědi žalobce a její konfrontaci se zprávami, které shromáždil, nelze uzavřít, že žalobci by v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu. Překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu shledána nebyla.

Ve včas podaném opravném prostředku žalobce vyslovil nesouhlas s rozhodnutím s tím, že se na Ukrajinu nemůže vrátit z důvodů obav o svůj život, neboť zde nejsou dodržována lidská práva a svobody a on tak nebude chráněn před činností mafie.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 4. 9. 2003, č. j. 28 Az 99/2003-22 žalobu podanou proti výše označenému rozhodnutí správního orgánu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Dospěl k závěru, že podklady shromážděné pro rozhodnutí byly dostatečné, řízení před správním orgánem netrpělo žádnou vadou a rozhodnutí je plně v souladu se zákonem. Po zhodnocení stavu věci konstatoval, že žalovaný postupoval správně a v souladu s ustanovením § 12 zákona o azylu, když azyl žalobci neudělil, neboť důvody, které tento uvádí nelze podřadit pod žádný z důvodů udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu. Rovněž rozhodnutí o neudělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 zákona o azylu, tzv. azyl za účelem sloučení rodiny, je v souladu se zákonem, neboť u žalobce tento důvod dán není. Rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je v souladu se zákonem. Žalovaný měl dostatek podkladů pro rozhodnutí ve smyslu § 14 zákona o azylu a posoudil neudělení azylu podle tohoto ustanovení v mezích stanovených zákonem. Soud se pak ztotožnil i se závěrem žalovaného o tom, že ve vztahu k žalobci nebyly dány překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. V kasační stížnosti vyslovil názor, že při rozhodování o jeho žádosti o azyl nebylo postupováno v souladu se zákonem, když nebylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, které jsou na jeho straně. Poukazoval na to, že Ministerstvo vnitra mělo v době vydávání rozhodnutí možnost postupu podle § 13, 14 azylového zákona. Konkrétně ustanovení § 13 odst. 1 je uvedeno, že je možno udělit azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Zároveň je v § 14 uvedeno, že lze udělit azyl a to taktéž v případě hodného zvláštního zřetele z humanitárních důvodů, i když nebude zjištěn důvod o udělení azylu. Podle názoru stěžovatele byly v době rozhodování o jeho žádosti o udělení azylu dány důvody hodné zvláštního zřetele. Namítal, že žil a žije ve společné domácnosti s paní S. P., a to v O., v domě matky jeho družky. Spolu s družkou se stará o její dvě nezletilé děti. Družka podala návrh na úpravu práv a povinností k nezletilým dětem a bylo rozhodnuto, že děti se svěřují do její výchovy a výživy. Zároveň požádala o rozvod manželství, avšak řízení nebylo pravomocně skončeno. Uváděl dále, že mezi ním a družkou S. P. jde o vztah trvalý a hluboký, její děti ho berou jako otce, a pokud by mu nebyl udělen azyl, znamenalo by to újmu nejen na jeho straně a na straně jeho družky, ale i újmu na psychickém vývoji dětí. Vyslovil přesvědčení, že výše uvedené důvody pro podání kasační stížnosti, jsou ty důvody, které jsou uvedeny v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel dále žádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť bez jeho přiznání by

došlo k jeho vyhoštění a přetrhání svazku, tedy k situaci, kterou by všichni těžce nesly.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s. k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti brojí proti postupu správního orgánu a soudu, na jehož základě dospěly tyto orgány k závěru, že nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu. Namítá, že nebyly zhodnoceny všechny rozhodné skutečnosti, které podle jeho názoru zakládaly důvody vhodné zvláštního zřetele. Dovozuje, že jsou dané věci pro podání kasační stížnosti důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení věci spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové neshledal. K námitce stěžovatele je především nutno zdůraznit, že jak správní orgán, tak i soud, vycházel při posuzování jeho žádosti o azyl ze zjištění učiněných z návrhu na zahájení řízení o udělení azylu ze dne 5. 9. 2001, se samostatného podání stěžovatele, v němž uvádí důvody své žádosti o azyl, a z protokolu o pohovoru ze dne 18. 10. 2001. Z těchto dokladů vyplývá pouze to, že stěžovatel opustil Ukrajinu pro potíže s mafií a že pokud by se vrátil na Ukrajinu, čekalo by ho pronásledování a ohrožení života. Žádné jiné důvody stěžovatel neuvedl. Správní orgán tedy postupoval správně, pokud tyto skutečnosti posuzoval nejprve z hlediska ustanovení § 12 zákona o azylu a poté, kdy dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje důvody pro udělení azylu podle tohoto ustanovení, zabýval se zákonnými podmínkami azylu uvedenými v § 13 odst. 1 a 2, a § 14 zákona o azylu. Správní orgán dospěl k závěru, že udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 téhož zákona nepřicházelo v případě stěžovatele v úvahu pro nesplnění podmínek v tomto ustanovení uvedených a důvody k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu nebyly po posouzení všech okolností shledány. Rovněž v žalobě neuváděl stěžovatel žádné jiné důvody než ty, které uváděl v řízení o azylu. Nelze proto vytýkat krajskému soudu, že nezohlednil všechny skutečnosti, které jsou na straně stěžovatele, neboť krajský soud vycházel z těch zjištění, která stěžovatel v průběhu řízení sám uvedl.

Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o azylu, v případě hodné zvláštního zřetele udělí Ministerstvo vnitra ČR azyl rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo 14, za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Podle 13 odst. 2 zákona o azylu se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny rozumí manžel azylanta, svobodné dítě azylanta mladší 18-ti let, nebo rodič azylanta mladšího 18-ti let. Podle § 13 odst. 3 je předpokladem udělení azylu za účelem sloučení rodiny manželů azylanta trvání manželství před udělením azylu azylantovi.

Z výše uvedeného ustanovení zcela jednoznačně plyne, že stěžovatel podmínky pro udělení této formy azylu nesplňoval.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.

Pokud správní orgán a následně i soud dospěli k závěru, že obavy před pronásledováním mafie nejsou důvody zvláštního zřetele hodné, neshledal Nejvyšší správní soud v postupu těchto orgánů pochybení a znovu zdůrazňuje, že stěžovatel jiné důvody v žádosti o udělení azylu, ani v řízení před krajským soudem neuvedl.

Pokud stěžovatel v kasační stížnosti nově uvádí, že žije ve společné domácnosti s družkou a společně s ní se stará o její dvě nezletilé děti, a tyto důvody považuje za důvody zvláštního zřetele hodné, pak nutno zdůraznit, že těmito důvody se nemohl Nejvyšší správní soud zabývat s ohledem na ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s., neboť uvedená tvrzení byla poprvé uplatněna až v kasační stížnosti. Podle výše uvedeného ustanovení Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, co bylo vydáno napadené rozhodnutí a tím je právě tvrzení stěžovatele o jeho společném soužití s družkou, paní S. P. a jejími dvěma nezletilými dětmi. Pokud by důvodem jeho kasační stížnosti byla jen tato nově tvrzená skutečnost, pak by Nejvyšší správní soud musel kasační stížnost odmítnout jako nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírá o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že správní orgán, který rozhodoval o žádosti stěžovatele, se jí zabýval z hlediska všech ze zákona v úvahu přicházejících důvodů pro udělení azylu a neopomněl ani posouzení azylu podle § 13 a 14 zákona o azylu. Krajský soud neshledal, že by ze strany správního orgánu byl v tomto směru porušen zákon. K otázce humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je především nutno uvést, že tento důvod azylu je třeba vnímat jako výjimečný a zároveň subsidiární. V posuzované věci však stěžovatel vůbec nenárokoval tuto formu azylu (a to ani v žalobě podané ke krajskému soudu).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu se z důvodů nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 21. 1. 2004

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu

NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD

657 40 Brno, Masarykova 31
telefon: 542 532 311, fax: 542 532 361
e-mail: podatelna@nssoud.cz

Krajský soud v Hradci Králové
tř. ČSA 218
502 08 Hradec Králové

---
ke sp. zn. 28 Az 99/2003

V Brně dne 27. 1. 2004
č. j. 4 Azs 50/2003-55

V příloze zasíláme spis sp. zn. 28 Az 99/2003 Vašeho soudu a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 50/2003-49. Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. žádáme o doručení rozsudku účastníkům řízení.

JUDr. Dagmar Nygrínová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Anderlová

Přílohy: spis 28 Az 99/2003
rozsudky NSS